

MIROŚLAW PAWŁOWSKI

transPRINT

Wystawa Współczesnej Grafiki Polskiej

Wystawa *transPRINT* stanowi przegląd współczesnej polskiej grafiki artystycznej. Do udziału w niej zostali zaproszeni przedstawiciele ośrodków akademickich i środowisk twórczych z całej Polski: Akademii Sztuk Pięknych z Wrocławia, Warszawy, Krakowa, Łodzi, Gdańska i Katowic, UAP w Poznaniu, AS w Szczecinie oraz z UMK w Toruniu, UR w Rzeszowie, UMCS w Lublinie i innych uczelni artystycznych. Prezentacja twórczości tak szerokiej i różnorodnej grupy artystów uznanych i cenionych zarówno w kraju, jak i na świecie, tworzących w różnych technikach graficznych (wkłęsłodruk, wypukłodruk, serigrafia, litografia, offset, druk cyfrowy) będzie okazją do prześledzenia współczesnych zjawisk w grafice polskiej. Prezentacji *transPRINT* będzie poświęcone wydawnictwo z reprodukcjami wszystkich prac uczestników oraz dokumentacją zrealizowanych wystaw.

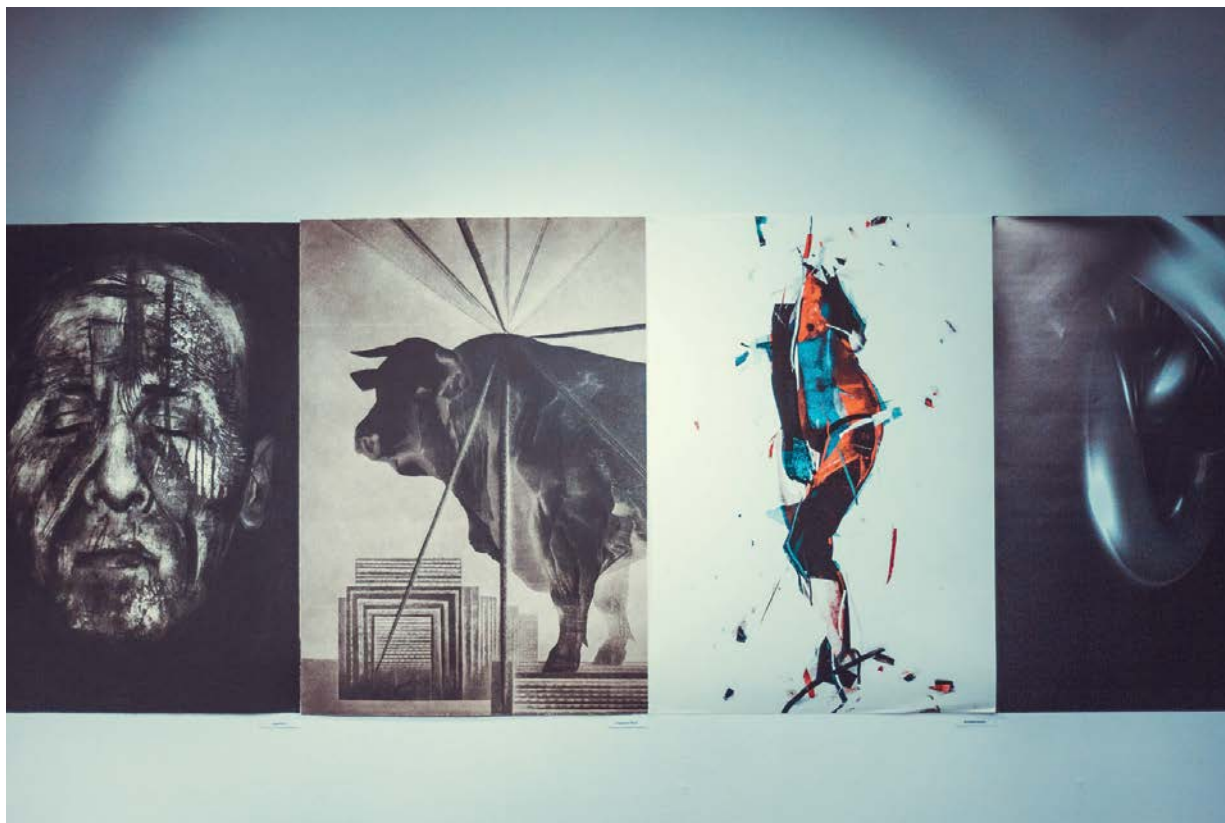
Kuratorem wszystkich wystaw był prof. Mirosław Pawłowski przy współpracy organizacyjnej dr Marty Dziomdziory z Akademii Sztuki w Szczecinie oraz dr Magdaleny Uchman z Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego.

W wystawie udział brali – ze Szczecina: Sara Carrillo, Ewa Czerwińska, Marta Dziomdziora, Andreas Guskos, Agnieszka Jankiewicz, Marta Kołodziejska, Arkadiusz Marcinkowski, Andrzej Wochnik, Andrzej Zalecki, z Rzeszowa: Kamila Bednarska, Paweł Bińczycki, Łukasz Cywicki, Paulina Dębosz, Agnieszka Dobosz-Bruchnalska, Marcin Dudek, Grzegorz Frydryk, Marcin Jachym, Joanna Janowska-Augustyn, Agnieszka Lech-Bińczycka, Mirosław Pawłowski, Kamil Skrzypiec, Magdalena Uchman, z Poznania: Krzysztof Balcerowiak, Jarosław Janas, Grzegorz Nowicki, Piotr Szurek, Maryna Mazur, z Wrocławia: Paweł Frąckiewicz, Agata Gertchen, Marta Kubiak, Jacek Szewczyk, Przemysław Tyszkiewicz, Małgorzata Etber Warlikowska, Chris Nowicki, z Torunia: Tomasz Barczyk, Piotr Gojowy, Zdzisław Mackiewicz, Michał Rygielski, Marek Zajko, z Katowic: Judyta Bernaś, Marcin Białas, Grzegorz Hańderek, Marta Pogorzelec, Adam Romaniuk, Waldemar Węgrzyn, Mariusz Pałka, Natalia Romaniuk, z Krakowa: Bogdan Miga, Henryk Ożóg, Piotr Panasiewicz, Krzysztof Świątek, Krzysztof Tomalski, Stefan Kaczmarek, Marcin Surzycki, z Warszawy: Elżbieta Banecka, Agnieszka Cieślińska-Kawecka, Mateusz Dąbrowski, Andrzej Węclawski, Piotr Smolnicki, Andrzej Kalina, Aleksandra Owczarek, z Gdańska: Zbigniew Gorlak, Katarzyna Łukasik, Łukasz Butowski, Barbara Kasperczyk, Cezary Paszkowski,

Kamil Kocurek, z Łodzi: Sławomir Ćwiek, Agata Stępień, Teodor Durski, Paweł Kwiatkowski, Dariusz Kaca, z Lublina: Małgorzata Bałdyga, Stanisław Bałdyga, Grzegorz D. Mazurek, Karol Pomykała, Barbara Sosnowska-Bałdyga, Krzysztof Szymanowicz i z Białegostoku Tomasz Kukawski.

Jak widać z tej obszernej listy uczestników wystawy *transPRINT*, mamy w niej reprezentację najbardziej znanych i wybitnych osobowości w polskiej grafice artystycznej, a pokazywane prace ukazują pełne *spectrum* współczesnych artykulacji w tej dziedzinie sztuki: od tradycji po najnowsze druki cyfrowe.

Ostatnie dwadzieścia lat rozwoju komputerów, rejestracji cyfrowych czy komunikacji globalnej spowodowało, że już inaczej patrzymy na grafikę. W ostatnich latach stopniowo zaczęły się pojawiać prace cyfrowe realizowane przy pomocy komputera bądź ze znaczącym jego użyciem. Jednak artyści, czy to nie dowierzając nowemu medium, czy to z przyczyn natury osobistej, często mieszają techniki najnowsze z tymi o określonej hierarchii tradycyjnej. Metoda ta daje często interesujące skutki artystyczne. Pojawiają się cytaty fotograficzne, digitalne i to w jak najbardziej „szlachetnych” technikach, takich jak: akwaforta, akwatineta, sucha igła czy drzeworyt. Oczywiście są to świadome decyzje, które podporządkowane są wcześniej przyjętym kryteriom artystycznym. Moim zdaniem możliwości i sposób wykorzystanie kreatywnego potencjału komputera wciąż ewoluuje. Artyści szukają odpowiedniego sposobu pracy z komputerem, co jednak w żadnym stopniu nie wpływa na pozycję tradycyjnych technik graficznych i sferę sztuk manualnych. Być może rewolucyjność w kształtowaniu struktury obrazu jest pozorna, gdyż modyfikacji ulegają jedynie narzędzia, a zasady tworzenia pozostają niezmiennie. Technika cyfrowa – i o tym jestem mocno przekonany – wchłonęła pewne możliwości innych technik graficznych, jakkolwiek ich nie unieważniła. Pozycja, z której grafika podejmuje próby opisu świata bądź samej siebie, zawsze pochodziła spoza *naskórka sztuki*. Według mnie to jej cecha charakterystyczna. Takie też prace przysłali artyści biorący udział w prezentacji. W ich reprezentatywnych pracach wyraźnie stawiany był cel artystyczny, idea czy próba opisu obszaru, w którym przyszło im żyć: prywatnego i publicznego. Świata pełnego konfliktów natury politycznej, religijnej, ekonomicznej czy socjalnej. Świata ery globalizacji, szybkiej komunikacji i masowej konsumpcji. Postawy te określają społeczną świadomość pokolenia artystów

Widok wystawy, fot. K. Skrzypiec

ery globalnej wioski. Myślę, że przyszłość grafiki to koegzystencja i to we wszelkich obszarach jej funkcjonowania. Nawet nie rozgraniczając na grafikę tradycyjną i na tę cyfrową – istotna jest idea, która jest podmiotem każdej kreacji. Na przestrzeni całych stuleci artysta dążył do pozostawienia indywidualnego śladu i to było podstawą jego istnienia. Grafika jest językiem uniwersalnym, zrozumiałym dla wszystkich. Sądję, że grafika polska jest obecnie w trakcie budowania własnej świadomości i szukania adekwatnej formy do opisu współczesności. Stopniowo rezygnuje ze statusu jedynie obiektu w kolekcjonerskich zbiorach. Jest to dla mnie najbardziej obiecująca sytuacja, daje bowiem nadzieję na nieograniczoną perspektywę rozwoju, co wystawa *transPRINT* dobitnie pokazała. Współczesna grafika artystyczna funkcjonuje w pewnym stopniu poza oficjalnymi przeglądami sztuki, dlatego kontakt z nią jest niestety rzadszy. Niemniej dzięki dużym przeglądom cyklicznym, takim jak: krakowskie Międzynarodowe Triennale Grafiki, toruńskie Międzynarodowe Triennale Grafiki Kolor w *Grafice*, katowickie Triennale Grafiki Polskiej czy gdyńskie Międzynarodowe Triennale Grafiki Cyfrowej istnieje możliwość poznania tego, co obecnie w tej dziedzinie sztuki jest istotne, przekonania się, czy nowe metody obrazowania i druku znajdują swoje miejsce w obszarze szeroko rozumianej grafiki artystycznej.

Omówiona przeze mnie wystawa jest wspólnym przedsięwzięciem kuratorskim i organizacyjnym przedstawicieli Wydziału Sztuk Wizualnych Akademii Sztuki w Szczecinie oraz Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Pierwsza odsłona *transPRINT* została zaprezentowana publiczności w dniach 2–8 września 2018 r. w NOESIS Thessaloniki Science Center and Technology Museum (ΝΟΗΣΙΣ Κέντρο Διάδοσης Επιστημών και Μουσείο Τεχνολογίας) w Grecji jako wydarzenie towarzyszące Międzynarodowemu Interdyscyplinarnemu Sympozjum na temat Sztuki, Nauki i Technologii – MEDEA 2018. Ponadto w latach 2018–2019 wystawę prezentowaliśmy w Galerii Filharmonii im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie, w Galerii Wydziału Sztuki UR im. Wł. Kotkowskiego w Rzeszowie, Galerii ART w Świnoujściu, w Galerii Zakładu Grafiki UMK w Toruniu oraz planowana jest na przełomie 2019 i 2020 r. w Auli Politechniki Białostockiej. Ostatnio wpłynęły do mnie dwie propozycje zorganizowania pokazów zagranicznych *transPRINT* w Palace of Culture w Iași (Rumunia) oraz w muzeum w Salonikach (Grecja), co jest adekwatne do idei i nazwy wystawy zakładającej przemieszczanie się.

transPRINT

Wystawa Współczesnej Grafiki Polskiej

Thessaloniki (Grecja), Rzeszów, Szczecin, Świnoujście, Toruń, Białystok